

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่
จำเป็นและการไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา 29
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพุทธศักราช 2550

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อกฎหมาย เกี่ยวกับขอบเขตความหมายของบทบัญญัติ
มาตรา 29 เขียนไว้อย่างกว้าง ๆ ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการตรา การใช้ และการ
ตีความ อันเนื่องมาจากบทบัญญัติมาตรา 29 ไม่สามารถที่จะเขียนบัญญัติข้อกฎหมายให้
ลงลึกในรายละเอียดได้ครอบคลุมทั้งหมด ทำให้เกิดปัญหาว่าผู้ตรา ผู้ใช้ ผู้ตีความ
กฎหมายไม่เข้าใจในหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่า มีความหมายอย่างไร
อำนาจในการตรากฎหมาย ขอบเขต และผลบังคับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็น
และการไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญมีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร ทำให้สิทธิ
และเสรีภาพ ของประชาชนที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ถูกกระทบได้จากการดำเนินงานของ
องค์กรของรัฐบางองค์กร หรือจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามปกติของฝ่ายปกครอง โดย
บางเรื่อง อ้างความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาภาครัฐ เช่น กรณีการ

ออกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และจากการศึกษาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญพบว่าบางเรื่องไปรับรองการใช้อำนาจของรัฐมากกว่าการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้วางหลักการทางกฎหมายให้ปรากฏโดยปราศจากข้อเคลือบคลุมสงสัยได้ ไม่สามารถแสดงความชัดเจน หรือแสดงเหตุผลของหลักการวิเคราะห์โดยพิจารณาทฤษฎีทางกฎหมายโดยอาศัยหลักนิติศาสตร์

จึงควรที่จะต้องแก้ไขปัญหาการตรา การใช้ และการตีความกฎหมายที่จำกัดสิทธิของประชาชน โดยอาศัยหลักการทางกฎหมายของบทบัญญัติมาตรา 29 ให้ตรงตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ให้เกิดความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลกับการรักษาประโยชน์สาธารณะ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจเกินขอบเขตของรัฐหรือ องค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรใดองค์กรหนึ่ง และควรที่จะต้องมีการแก้ไข

1) องค์ประกอบและคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติมาตรา 204 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชนเข้ามาทำหน้าที่ตีความกฎหมาย และพัฒนาหลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2) เปิดช่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้เริ่มคดี หรือสามารถหยิบยกประเด็นที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนขึ้นพิจารณาวินิจฉัยได้เอง เพื่อสร้างกลไกการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้โดยตรง เนื่องจากเหตุผลหลักก็คือส่วนใหญ่คู่ความมักจะเป็นรัฐ กับประชาชน

3) เห็นควรสร้างหลักเกณฑ์ให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจะต้องปรากฏเหตุผลในคำวินิจฉัยอย่างแน่นอนชัดเจน เพื่อการทำหน้าที่ในการใช้ และการตีความรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด

4) เห็นควรอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งหน้าที่อย่างถูกต้อง และโดยชอบธรรม และปฏิบัติหน้าที่ภายในขอบเขตของอำนาจ เพื่อการทำหน้าที่ในการตีความรัฐธรรมนูญได้อย่างชัดเจน ไม่ตีความนอกขอบเขตของอำนาจ เนื่องจากการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญไม่สามารถถูกตรวจสอบโดยองค์กรอื่นใดได้อีก

The objective of this research is to study the restriction of rights and liberties only to the extent of necessity and provided that it shall not affect the essential substances of such rights and liberties according to Article 29 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 (1997).

It was found that the matters of law about the restrictions in Article 29 provisions are extensively written, and this causes vagueness in the enactment, the application, and the interpretation. Since the provisions of Article 29 are not described in deep detail, the legislators, the users, and the interpreters do not

understand the principles and the intention of the law, the power of enactment, the criteria for considering whether the restriction and the validity of a law are necessary provided that it shall not affect the essential substance. In some cases, rights and liberties are exploited by governmental organs or some organs on the ground of emergency in solving a problem of the state, such as the Emergency Decree, B.E. 2548. The finding from the decision of the Constitution Court in some cases, the authority of the state was given the priority over the protection of people's rights and liberties. The Constitution Court did not give sound legal principles beyond any doubt, and did not state clearly or give reasonable analysis in accordance with legal theory and jurisprudence.

Consequently, the enactment, the application and the interpretation of the law should be revised according to the principles and the true intention described in the Constitution, in order to preserve a balance between the protection of people's rights and liberties and public goods to avoid the excessive exploitation by state power or any organ. The amendment should read as follows:

1) Article 204, the Constitution of the Kingdom of Thailand states that the element and the qualification of the judges of the Constitution Court should consist of experts in public law whose function is to interpret the matters of law and develop the legal principles concerning people's rights and liberties to be more appropriate

2) The Constitution Court should be given the opportunity to initiate cases or be able to consider any topic which affects such rights and liberties in order to create the mechanism of direct protection of such rights on the grounds that most

cases are the cases of the state vs. the people.

3) Rules for the judicial decision of the Constitution Court with clear-cut reasons should be adhered strictly to using and interpreting the Constitution.

4) The experts who hold office fairly and righteously should perform their duty to the proper extent of their power in clearly interpreting the Constitution, not beyond their power, since the decisions of the Constitution Court are beyond inspection by any other body.